

Digitale ondersteuning bestrijding COVID-19

De overheid bekijkt hoe digitale middelen gebruikt kunnen worden bij de bestrijding van het coronavirus. De verwachting is dat digitale toepassingen een zinvolle bijdrage kunnen leveren in de volgende fase van de bestrijding van het coronavirus. Daarbij wordt op dit moment gedacht aan digitale ondersteuning van *contactopsporing* (waarmee de GGD kan worden geholpen om contacten van coronapatiënten op te sporen), en digitale ondersteuning door middel van *zelfmonitoring*.

Het is natuurlijk belangrijk dat de mogelijke introductie van digitale middelen zorgvuldig verloopt. De middelen moeten bijvoorbeeld voldoen aan harde eisen op het gebied van informatieveiligheid, privacy, grondrechten, nationale veiligheid en toegankelijkheid, en het gebruik ervan moet vrijwillig zijn.

Taskforces en Begeleidingscommissie

Om ervoor te zorgen dat dit proces goed verloopt, zijn er inmiddels verschillende Taskforces en een Begeleidingscommissie ingesteld, die het ministerie van VWS adviseren. Het doel hiervan is om ervoor te zorgen dat het werk van de GGD leidend blijft en dat ook vanuit alle benodigde specialisaties wordt geadviseerd over mogelijke digitale ondersteuning.

Taskforce digitale ondersteuning bestrijding COVID-19

De Taskforce digitale ondersteuning bestrijding COVID-19 is ingesteld om vanuit wetenschap en praktijk te kijken naar de mogelijkheden van digitale ondersteuning bij de bestrijding van het coronavirus. In de Taskforce zitten dan ook universitaire wetenschappers uit diverse disciplines, wetenschappers en praktijkprofessionals van het RIVM en wetenschappers en praktijkprofessionals vanuit de GGD-wereld.

De Taskforce wordt gevormd door:

- Voorzitter Dr. Sjaak de Gouw, Directeur Publieke Gezondheid Hollands Midden | GGD GHOR
- Secretaris Dr. Mart Stein, Senior onderzoeker en coördinator onderzoek LCI | RIVM, CIb, LCI
- Prof. dr. Marc Bonten, Arts-microbioloog | UMC Utrecht
- Dr. Martin Bootsma, Wiskundige, universitair docent | UMC Utrecht, Universiteit Utrecht
- Dr. Nicole Dukers-Muijters, Epidemioloog, universitair hoofddocent | GGD Zuid Limburg, Universiteit Maastricht
- Prof. dr. Lisette van Gemert-Pijnen, Professor of Persuasive Health Technology | Universiteit Twente
- Drs. Mariska Petrignani, Arts M&G, stafarts IZB en RAV | GGD Amsterdam
- Drs. Stijn Raven, Arts infectieziektebestrijding | GGD Regio Utrecht
- Dr. Jim van Steenberghe, Arts infectieziektebestrijding, epidemioloog
- Dr. Lex van Velsen, Clustermanager eHealth | Roessingh Research and Development
- Dr. Freke Zuure, programmaleider eHealth | NHG
- Dr. Albert Jan van Hoek, Senior onderzoeker modellering | RIVM, CIb, EPI
- Dr. Susan van den Hof, Hoofd Centrum voor Epidemiologie en Surveillance van Infectieziekten | RIVM, CIb, EPI
- Dr. Margreet ter Wierik, Arts M&G en senior onderzoeker | RIVM, CIb, LCI
- Dr. Ir. Albert Wong, Senior Statisticus en Coördinator Thema "Methoden voor Verzameling en Analyse van Data" binnen het Strategisch Programma RIVM | RIVM

Taskforce Gedragswetenschappen

De Taskforce Gedragswetenschappen kijkt vanuit gedragswetenschappelijke expertise naar de bijdrage die digitale ondersteuning kan leveren aan het beheersen en opvolgen van besmettingen met het coronavirus. De Taskforce kijkt naar voorstellen van de ontwikkelaars, maar kan ook los daarvan adviezen uitbrengen. Het doel van de adviezen is dat de acceptatie van de digitale hulpmiddelen wordt vergroot, minder ongewenste effecten zijn en gewenst gedrag wordt vergroot.

De Taskforce kent een technisch voorzitter en heeft in totaal 7 leden:

- Voorzitter Prof. dr. Rik Crutzen, Maastricht University

- Prof. dr. Catherine Bolman, Open Universiteit
- Prof. dr. Wolfgang Ebbers, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Prof. dr. Lisette van Gemert-Pijnen, Universiteit Twente
- Dr. Sander Hermsen, OnePlanet Research Center
- Dr. ir. Nynke van der Laan, Tilburg University
- Prof. dr. ir. Peter-Paul Verbeek, Universiteit Twente

Begeleidingscommissie

De Begeleidingscommissie heeft als opdracht om de minister van VWS te adviseren over digitale ondersteuning bij de bestrijding van Covid-19, onder andere op basis van voorstellen van de Taskforce digitale ondersteuning bestrijding COVID-19 en de Taskforce Gedragswetenschappen. Daarbij kijkt de Begeleidingscommissie naar de vraag in hoeverre een voorstel voor digitale ondersteuning bijdraagt aan de bestrijding van het COVID-19. En in hoeverre het voorstel voldoet aan de gestelde randvoorwaarden.

De Begeleidingscommissie wordt gevormd door:

- Voorzitter: Prof. Dr. Carl Moons, UMC Utrecht
- Dr. Sjaak de Gouw, GGD Hollands Midden;
- Prof. Dr. Lisette van Gemert-Pijnen, Universiteit Twente;
- Prof. Dr. Peter Boncz, Vrije Universiteit Amsterdam;
- Danny Mekić, NewTeam;
- Dr. Hester de Vries, Kennedy v/d Laan / Vrije Universiteit Amsterdam;
- Prof. Dr. Maartje Schermer, Erasmus MC;
- Prof. Dr. Jan Kluytmans, Amphia Ziekenhuis / UMC Utrecht;
- Prof. Dr. Bart Jacobs, Radboud Universiteit;
- Anne-Miek Vroom, Stichting IKONE;
- Elisabeth van der Steenhoven, Public Matters;
- Bert Wijnen, Internet Engineering Task Force;
- Patricia Heijdenrijk, Pharos;
- Prof. Dr. Janneke van de Wijgert, UMC Utrecht;
- Prof. Dr. Erik Buskens, UMC Groningen;
- Prof. Dr. Jochen Cals, Universiteit Maastricht.

Programma van eisen voor digitale ondersteuning van contactopsporing

Er is inmiddels een eerste programma van eisen voor digitale ondersteuning opgesteld. Dit programma van eisen heeft betrekking op digitale ondersteuning van contactopsporing.

In het programma van eisen staat beschreven op welke manier een app een bijdrage kan leveren aan de bestrijding van het coronavirus. Zo'n app leidt niet tot minder werk voor de GGD (die gewoon het bron- en contactonderzoek blijft uitvoeren) maar mogelijk wel tot het sneller opsporen van meer contacten. Een app traceert meer contacten van een besmet persoon, dan via regulier bron- en contactonderzoek mogelijk is, en doet dit ook sneller. De verwachting is dat hierdoor de verspreiding van het virus minder snel gaat. Of dit inderdaad zo is, zal de komende periode worden onderzocht.

Het programma van eisen voor digitale ondersteuning van contactopsporing kunt u vinden op: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-app/documenten/publicaties/2020/05/19/programma-van-eisen>

Programma Realisatie digitale ondersteuning

Binnen het ministerie van VWS is een programma Realisatie digitale ondersteuning ingericht. De programmadirecteur is drs. Sylvia Bronmans MCM. Dit programma heeft als opdracht om te onderzoeken of er digitale middelen kunnen worden geïntroduceerd die een bijdrage kunnen leveren aan het bestrijden van COVID-19.

Bouwteam

Er is ook een bouwteam ingericht. Het Bouwteam bereid de start van de realisatie van anonieme contactopsporing voor op basis van het Programma van Eisen. Tot de opdracht aan het bouwteam

behoort o.a. onderzoek naar mogelijkheden van hiertoe bestaande broncodes, afstemming met o.a. Google en Apple en diverse Europese landen en het ontwerpen van architectuur en het publiceren van de broncode op Github. Daarnaast heeft het bouwteam de opdracht om aan de slag te gaan met de voorbereidingen die nodig zijn voor de bouw van een proof of concept.

Het bouwteam bestaat uit experts van binnen en buiten de overheid: specialisten op het gebied van app-ontwerp, ontwikkeling, architectuur en het betrekken van de open source community. De volgende externe experts nemen deel aan het team:

- Dirk-Willem van Gulik (Backend)
- Edo Plantinga (Open source community management)
- Hugo Visser (Ontwikkelaar Android)
- Ivo Jansch (Technisch architect)
- Jelle Prins, Jasper Hauser, Emiel Janson en Joris Leker (Design)